

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/66/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824201585
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824201585.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B. A., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, mal. v tomto konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO: 30 794 536, deti rodičov - matky: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., H. I. B. A. XXX, a otca: C. A., nar. X.XX.XXXX, bytom F., H. I. B. A. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľa: Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, na nariadenie výchovného opatrenia, za účasti Okresnej prokuratúry Námestovo, takto

rozhodol:

I. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 9P/52/2014-25 zo dňa 03.10.2014 v časti týkajúcej sa výroku I. ohľadne maloletých detí A.: B. A. nar. XX.XX.XXXX, C. F. XX.XX.XXXX, D. nar. XX.XX.XXXX a E. XX.XX.XXXX, tak že súd nariaďuje dohľad nad výchovou týchto maloletých detí po dobu 12 kalendárnych mesiacov.

II. Súd nariaďuje dohľad nad výchovou maloletých detí A.: F. nar. XX.XX.XXXX a G. nar. XX.XX.XXXX a to po dobu 12 kalendárnych mesiacov.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo (ďalej len ako „navrhovateľ“) doručil súdu dňa 12.06.2024 návrh na zmenu uloženého výchovného opatrenia v zmysle §37 ods. 2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, u maloletých detí A. : B. A., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 9P/52/2024-25 zo dňa 03.10.2014.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňoval tým, rodina maloletých detí A. je v evidencii orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len "SPODaSK") od roku 2007. Okresný súd Námestovo rozsudkom zo dňa 03.10.2014 sp. značka 9P/52/2014 nariadil dohľad nad výchovou maloletých detí A. - B. A., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXX a E., nar. XX.XX.XXXX. V rodine sa naďalej pokračuje vo vykonávaní opatrení v zmysle plánu sociálnej práce s dieťaťom. Naďalej sú vykonávané neohlásené návštevy zo strany orgánu SPODaSK v rodinnom prostredí maloletých detí. Rodičia sú neustále poučovaní o riadnom výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, je im poskytované sociálne poradenstvo. S rodinou naďalej intenzívne pracuje terénny ambulantný tím CDR Istebné vo výkone opatrení vo forme odbornej metódy na plnenie cieľov stanovených v rodine; odborná metóda „na riešenie výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medzilidských vzťahoch, § 11 ods. 3 písm. b) bod 3“ zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene doplnení niektorých zákonov, poskytnutie

odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahov s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu. Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodine mobilizáciou zdrojov rodiny v prospech eliminácie jej problémov. Počas vykonávania opatrení v rodine, bolo zistené, že prevažnú osobnú starostlivosť zabezpečuje matka, ktorá je na rodičovskej dovolenke s mal. G. a otec sa snaží rodinu zabezpečiť po finančnej stránke, avšak z výchovy mal. detí absenteje. Nedôslednosť sa preukazuje vo výchovných štýloch a používaní nevhodných prístupov vedených voči mal. deťom, ktoré zanechávajú negatívny dopad na všetky mal. deti. U mal. C. a mal. D. sa správanie zhoršilo natoľko, že dňa 13.05.2014 súd nariadil (konanie sp. zn. 3P/52/2024) uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. rodine a týchto umiestnil v zariadení v Centre pre deti a rodiny E. I. J. K., L. XXX/X, M. A., za účelom zabezpečenia im odbornej pomoci, a to na dobu 6 mesiacov odo dňa ich umiestnenia do daného zariadenia. Mal. B. A., E. a F. sú počas pracovného týždňa ubytovaní na školskom internáte v N. O. N. F.. Mal. G. je v rodinnom prostredí aj počas týždňa, matka maloletému zabezpečuje celodennú starostlivosť, je na rodičovskej dovolenke, ktorá jej bude oficiálne končiť 20.07.2024, avšak požiadala si o predĺženie rodičovskej dovolenky do 6 rokov veku dieťaťa.

3. K podaného návrhu navrhovateľ pripojil Záverečnú správu z Centra pre deti a rodiny Istebné zo dňa 15.05.2024 o priebehu realizácie vykonávania opatrení, ktoré sú zamerané na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine, pričom na vykonávanie opatrení si stanovili 50 hodín priameho výkonu, ktoré už vyčerpali. Vykonávanie opatrení bolo realizované prostredníctvom terénnej a ambulantnej formy. Interval stretnutí bol stanovený na 1x do týždňa pre matku a 2x do mesiaca sa C. a B. zúčastňovali individuálnych sedení so psychologičkou. Okrem stretnutí sa za účasti zainteresovaných strán sa konali aj stretnutia rodinného kruhu. S rodinou obnovili spoluprácu podpísaním dohody dňa 16.01.2024 a plán práce s rodinou bol vytvorený tak, aby zahŕňal aj úlohy stanovené na stretnutí rodinného kruhu. Rodine sa zadané úlohy darilo naplňať len čiastočne. C. sa podarilo zlepšiť si správanie a študijné výsledky v škole, ale vyskytli sa viaceré incidenty v jeho správaní mimo školy. U D. k zlepšeniu nedošlo, tiež stanovené sedenia u psychológa nedodržiaval. Z toho dôvodu bolo navrhnuté opätovné umiestnenie C. a D. do zariadenia. Nastúpiť mali 17. mája do E. I. J. K.. Dňa 13. mája sa matka zúčastnila súdneho pojednávania ohľadom zhodnotenia celkovej situácie v rodine. Z rozhovoru s pani A. mali za to, že výsledok pojednávania vnímala pozitívne. Okrem vyššie uvedeného zapojili matku do kurzu pre rodičov tínedžerov, kde stretnutia boli realizované od 05.02.2024 do 22.04.2024 a pozostávali z 10 sedení. Kurz bol uskutočňovaný v spolupráci s M. N. z K. J., ktorá jednotlivé sedenia viedla. Pani A. absolvovala všetkých 10 stretnutí a počas kurzu bola aktívna a do jednotlivých úloh sa aktívne zapájala. Čo sa týka mladších detí, matka s nimi neavizovala žiadne problémy. F. aj E. dosahujú v škole primerané výsledky, nakoľko chlapci trávajú pracovný týždeň na internáte, stretnutia s nimi boli len občasnú. Pani A. v júli končí rodičovská dovolenka na mal. G. a do úvahy berie aj možnosť jej predĺženia. Počas letných prázdnin navrhovali pani A. spolu s deťmi pobyt v CDR, čo odmietla. Z vyjadrenia psychologičky CDR Náместovo vyplýva, že táto pracuje aj s B., ktorá má negatívny postoj k škole, problémy v oblasti rovesníckych vzťahov a aj partnerských vzťahoch. Počas posledného stretnutia sa počas rozhovorov venovali aj téme sebapoškodzovania. Čo sa týka spolupráce s C. tu sa zameriavala na prevenciu užívania alkoholických nápojov, prežívanie negatívnych emócií a tlak rovesníckej skupiny, čoho výsledky naznačujú, že u C. ide pri užívaní alkoholu o formu obranného mechanizmu, prostredníctvom ktorého sa snaží vyrovnáť s krízovými situáciami a negatívnymi emóciami.

4. Rodičia sa k podanému návrhu navrhovateľa nijakým spôsobom nevyjadrili. Návrh v danej veci im bol spolu s procesnými poučeniami a uzneseniami doručený dňa 29.4.2024.

5. Kolízny opatrovník maloletého, ktorý bol tomuto ustanovený uznesením tunajšieho súdu č.k. 3P/66/2024-10 zo dňa 20.06.2024 vo svojej správe zo dňa 30.8.2024 uviedol, že rodinu maloletých detí v rámci iných súdnych konaní opakovane navštívili. Na základe zistených skutočností majú za to, že vo výchovných štýloch rodičov sa prejavuje nedôslednosť, s rodičmi je potrebné pracovať na rozvoji rodičovských zručností a výchovného vedenia maloletých detí. Z týchto dôvodov sa prikláňajú k návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Náместovo na zmenu uloženého výchovného opatrenia – dohľad nad výchovu všetkých maloletých detí A. najdlhšie na 12 mesiacov.

6. Súd v danej veci nariadil pojednávanie na deň 05.09.2024, ktoré pojednávanie vykonal za prítomnosti navrhovateľa, matky maloletých detí ako aj zástupcu Okresnej prokuratúry Náместovo. Otec ako aj kolízny opatrovník maloletých detí sa nariadeného pojednávania nezúčastnili, títo mali doručenie predvolania riadne vykázané, pričom kolízny opatrovník ospravedlnil svoju neúčasť podaním doručeným súdu dňa 30.08.2024 a neúčasť otca ospravedlnila jeho manželka/matka maloletých detí podaním

doručeným súdu dňa 05.09.2024. Súd tak s poukazom na ustn. § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti otca a kolízneho opatrovníka maloletých detí.

7. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že dôvodom podania návrhu bolo, že dohľad síce bol nariadený u starších detí B. A., C., D. a E., avšak nebol nariadený nad mladšími deťmi, a to F. a G., ktorí sú v spoločnom rodinnom prostredí so svojimi rodičmi, keďže starší súrodenci sa počas týždňa zdržiavajú na internáte s výnimkou C. a D., ktorí sú momentálne umiestnení v rámci výchovného opatrenia v CDR E. I. J. K. P. M. A.. Mal. G. začal teraz navštevovať predškolské zariadenia, správu zatiaľ o priebehu jeho pobytu nemajú, keďže tam chodí len pár dní. Dohľad, ktorý bol nariadený nad staršími súrodencami prebieha už od roku 2014 a je nariadený na neobmedzenú dobu, čo však súčasná právna úprava neumožňuje.

8. Matka na nariadenom pojednávaní uviedla, že s podaným návrhom súhlasí. V prípade B. A. táto bude mať 18 rokov v novembri, pričom ona jej viac krát dohovárala. Dcéra žije so starším priateľom. Domoc cez víkendy chodí málokedy, rovno z internátu chodí k nemu. C. a D. boli teraz doma cez prázdniny, a to na dobu 9 dní, počas tohto pobytu sa nevyskytli žiadne problémy s nimi, nikde nechodili, konečne sa nemusela báť, že niečo vyvedú. C. už nechce zostať v zariadení, povedal, že tam ostane len do novembra. V ďalšom by mal pokračovať na štúdiu na J. Q. v M. A. a mal by bývať na internáte. Ide o 4-ročné štúdium. D. je teraz žiakom 7. ročníka ZŠ. Manžel jej s deťmi nepomáha. Ona je z toho všetkého unavená a plánuje, že by odtiaľto odišla, nech sa stará o deti manžel. Nech si on vyskúša čo to obnáša. V byte tiež žije aj so svojou mamou.

9. Zástupca Okresnej prokuratúry uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie dohľadu nad výchovou mal. detí, a preto navrhuje, aby súd návrhu na nariadenie dohľadu po uvedenú dobu vyhovel.

10. V danom prípade súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisovým materiálom, a to s návrhom spolu s jeho prílohami (čl. 1-4), so správou N. O. N. F. z čl. 21, 30,33-37, správou kolízneho opatrovníka z čl. 25, správou CDR E. I. J. K. v M. A. z čl. 38-40, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

11. Mal. deti A.: B. A., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.X.XXXX, D., nar. X.X.XXXX, E., nar. X.X.XXXX, F., nar. X.X.XXXX a G., nar. XX.X.XXXX pochádzajú z manželstva rodičov, nad ktorou rodinou bol nariadený po prvý krát súdny dohľad rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 9P/52/2014-25 zo dňa 03.10.2014. Nariadený súdny dohľad sa v danej dobe týkal mal. B. A., D. a C., keďže mal. E. mal v danej dobe 5 mesiacov a mal. F. a G. ešte neboli počatý. Dohľad nad vyššie uvedenými deťmi bol nariadený z dôvodu, z dôvodu, že rodina bola oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dlhodobo sledovaná pre podozrenie z nedostatočnej starostlivosti o maloleté deti a z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany obidvoch rodičov mal. detí, tiež z dôvodu, že sa v danej rodine schádzali marginalizované osoby so sklonom k požívaniu alkoholických nápojov, ktoré nemali pracovné návyky. Zo správ o sledovaní danej rodiny v rámci súdneho dohľadu bolo zistené, že situácia v rodine sa menila v súvislosti s rastom mal. detí, s ktorými sa vyskytovali výchovné problémy, čo sa čiastočne podarilo odstrániť umiestnením mal. B. A., mal. E. a aj neskôr narodeného F. na týždenné pobyty na internáte v rámci N. O. N., ktorú tieto deti v F. navštevovali, pričom príslušný orgán soc. právnej ochrany detí a mládeže v rodine ďalej vykonávali odborné metódy zamerané na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to prostredníctvom Centra pre deti a rodinu Istebné. V prípade mal. C. a D. sa realizovali následne aj ďalšie opatrenia zo strany súdu a, to Uznesením č.k. 12P/3/2023-17 zo dňa 9.2.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie na základe ktorého boli rodičia mal. D. povinní odovzdať maloletého D. do dočasnej starostlivosti zariadenia: Diagnostické centrum, so sídlom C. C. XX, R., na dobu troch mesiacov od umiestnenia maloletého do zariadenia. Rozsudkom č.k. 3P/10/2023-73 z 6.7.2023 bolo rodičom A. A., nar. XX.XX.XXXX a C. A., nar. XX.XX.XXXX ako aj maloletému dieťaťu C. A., nar. XX.XX.XXXX nariadené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom a účinnom znení, a to v zariadení Centra pre deti a rodiny TENENET o. z. so sídlom Oravská 3803/4, 90301 Senec, v rozsahu 20 hodín. Posledne rozsudkom č.k. 3P/52/2024-65 z 13.6.2024 bolo mal. C. a D. uložené výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení I. Q. E. B. R. E. I. J. K., L. XXX/X, M. A., za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom a to na dobu 6 mesiacov odo dňa nástupu maloletých do daného zariadenia, t. j. do 17.11.2024. Zo správ N. O. N. P. F. vyplynulo, že tak mal. E., ako aj mal. F. a mal. B. A. zostávajú na týždennom pobyte v rámci školského zariadenia, pričom tieto deti počas týždenného pobytu dokážu rešpektovať autoritu, vedia sa prispôbiť kolektívu, ich správanie je dobré, je však dôležitý pre nich správny vzor,

čo doma nemajú. Zo správ Centra pre deti a rodiny Istebné. Zo správy Centra pre deti a rodiny Istebné vyplynulo, že príslušné centrum v danej rodine vykonáva neustále opatrenia v rámci Plánu práce s rodinou, kde bolo stanovené posledne 30 hodín priameho výkonu a bolo vyčerpaných 10 hodín k 06.08.2024. Opatrenia sa realizovali prostredníctvom terénnej ambulantnej formy, pričom v rámci kontrol v rodine bolo zistené, že mal. C. a D. počas pripustky z CDR E. I. J. K. pomáhali pri čiastočnej prerábke bytu, čo bolo hodnotené ako pozitívne.

Zo správ z E. I. J. K., kde sú mal. C. a D. momenálne od 5/2024 do 11/2024 umiestnení bolo zistené, že počas pobytu maloletých detí v ich zariadení od mája 2024 k 30.07.2024 sa matka o maloleté deti pravidelne nezaujímal, nedodržiavala dohodu, že bude kontaktovať deti pravidelne trikrát do týždňa a ani sa neinformovala u detí u sociálnej pracovníčky, osobne navštívila deti iba jedenkrát, pričom keď bol D. na zubnom ošetrení v F. matka tam za ním neprišla. Otec sa o chlapcov nezaujíma vôbec a ani ich nekontaktuje, pričom po návrate z domáceho prostredia, kde deti absolvovali pobyt od 12.07.2024 do 21.07.2024 bola u mal. D. diagnostikovaná pedikulóza a mal. C. sa vrátil z domáceho prostredia chorý, mal silný kašeľ. U mal. D. bola zistená zmiešaná porucha správania a emotivity, odporúčanou medikáciou R., pričom naďalej sa u neho vyskytuje porucha pozornosti, schopnosti zníženej komunikácie, poruchy správania a ako aj fungovania v rovesníckej skupine. U mal. C. je prítomná instabilita a výkyvy v emocionálnom prežívaní, kedy tento nepozná vhodné vzorce reagovania, a preto sa dostáva do konfliktov. Je u neho pozorovaná strata schopnosti emócií. V prípade obidvoch maloletých bolo konštatované, že situácia v rodinnom prostredí je nestabilná ako aj, že sú tu narušené vzťahové a citové väzby s biologickými rodičmi, pričom bolo odporúčané pokračovať vo výchovnom opatrení a v pláne sociálnej práce s deťmi.

12. Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine 2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

13. Na základe vyššie zistených skutočností a popísaného skutkového stavu v rodine mal. detí ako aj vývoja starších detí A. súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o maloletého F. a G., nad ktorými zatiaľ nebol nariadený súdny dohľad, že je potrebný tento nariadiť, a preto tak učinil výrokom II. tohto rozsudku.

14. Výrokom I. rozsudku zmenil trvanie dohľadu, ktorý bol nariadený nad zvyšnými maloletými deťmi, de facto v neobmedzenom trvaní, keďže podľa názoru súdu, takéto trvanie súdneho dohľadu bez toho, žeby bolo ohraničené určitým časovým obdobím postráda svoj zmysel, nie je ani v záujme maloletých detí, a tiež nie je v súlade s ustanovením § 37 ods. 8 prvá veta Zákona o rodine podľa ktorého „Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia“. Z hľadiska skutočností, ktoré boli zistené tak ako sú uvedené vo vyššie popísanom skutkovom stave, súd pristúpil k nariadeniu dohľadu nad všetkými maloletými deťmi na ohraničenú dobu 12 kalendárnych mesiacov, pričom v priebehu prvých mesiacov tohto obdobia dôjde ku vyhodnoteniu tohto súdneho dohľadu, s tým, že súd už v tomto štádiu avizuje, že bude vo veci realizovať ďalší postup tak ako to bolo naznačené vyššie a s ktorou skutočnosťou aj bola matka mal. detí oboznámená na nariadenom pojednávaní, a teda, že pristúpi k odňatiu mal. detí a ich umiestneniu do ústavného zariadenia. Výchovné opatrenie v podobe dohľadu nad všetkými maloletými deťmi A. bude vykonávané za súčinnosti príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, školy ako aj zariadení, v ktorom sú momentálne maloleté deti umiestnené.

15. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 357 písm. a/ CSP).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP) Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.